

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้ศึกษา
ได้สรุปผลการศึกษาตามลำดับ

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. วิธีดำเนินการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
มีวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขอบเขตด้านประชากร ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดที่เป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนทั้งสิ้น 46 คน แยกเป็น

ข้าราชการ	จำนวน 14 คน
พนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน 22 คน
พนักงานจ้างทั่วไป	จำนวน 10 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 : 13)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 6 ประการ ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามโดยขอความอนุเคราะห์จากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ตอบแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในระยะเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ จำนวน 46 ชุด จากแบบสอบถาม จำนวน 46 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้ พบว่า

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า

1.1 หลักนิติธรรม

ผลการศึกษา พบว่า มีความความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีความเห็นว่าอบต.ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเป็นธรรม รองลงมา คือ มีความเห็นว่าอบต.มีการออกข้อบัญญัติตำบล เพื่อบังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด และสุดท้าย คือ มีความเห็นว่า อบต. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติตำบลให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ตามลำดับ

1.2 หลักคุณธรรม

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากร มีความความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีความเห็นว่าบุคลากรใน อบต.มีความยินดีและเสียสละต่อการทำงาน เช่นทำงานเต็มเวลาราชการและนอกเวลาราชการ รองลงมา คือมีความเห็นว่า สภา อบต.มีการกำหนดกติกาการปฏิบัติงานของสมาชิกอบต. และสุดท้ายคือมีความเห็นว่า บุคลากรมีการปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์ สุจริต ตามลำดับ

1.3 หลักความโปร่งใส

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากร มีความความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีความเห็นว่า อบต. มีการจัดสถานที่และเอกสารให้ประชาชน ตรวจสอบได้ รองลงมาคือ อบต.มีการประกาศผลการดำเนินงาน โครงการให้ประชาชนได้รับทราบ และสุดท้าย คือ ในการประชุมสภา อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนในตำบลเข้าร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างเปิดเผย ตามลำดับ

1.4 หลักการมีส่วนร่วม

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากร มีความความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือมีความเห็นว่า อบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล รองลงมา คือ มีความเห็นว่า อบต.มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นและซักถาม และสุดท้ายคือ อบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดจ้าง โดยการแต่งตั้งตัวแทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการ ตามลำดับ

1.5 หลักความรับผิดชอบ

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรมีความความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีความเห็นว่า อบต.ได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน รองลงมา คือ มีความเห็นว่า สมาชิก อบต.มีการเข้าร่วมประชุมสภา อบต.ครบทุกครั้ง และสุดท้าย คือ มีความเห็นว่า อบต.มีการจัดกิจกรรมให้บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนนอกสถานที่ เช่น จัด อบต.เคลื่อนที่ ตามลำดับ

1.6 หลักความคุ้มค่า

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากร มีความความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ซึ่งลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีความเห็นว่า มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้จ่ายทรัพยากรอย่าง ประหยัด รองลงมา คือ อบต.มีการจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ และสุดท้าย คืออบต.ได้ดำเนินงานตามโครงการ โดยจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน ตามลำดับ

**2.ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน**

2.1 จำแนกตามเพศ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตาม
 หลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
 พบว่า บุคลากรที่มีเพศ แตกต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวม ไม่แตกต่าง

2.2 จำแนกตามอายุ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า
 บุคลากรที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมแตกต่าง

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า
 บุคลากรที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวม ไม่แตกต่าง

2.4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า
 บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมแตกต่าง

**3. ผลการศึกษาด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์**

พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัด
 กาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล เรียงประเด็นที่มีความถี่
 มาก 3 ลำดับ ได้แก่ 1. อบรมการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้ครบทุก
 หมู่บ้าน รองลงมาคือ ควรจัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น (วิทยุ และ
 โทรทัศน์) และสุดท้าย คือ ควรประชาสัมพันธ์งบประมาณรายจ่ายประจำปีเมื่อสิ้น
 ปีงบประมาณให้ประชาชนทราบ ตามลำดับ

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยซึ่งผลการศึกษามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า

1.1 อบต.มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้ประชาชนทราบ เช่น ข้อบัญญัติตำบล ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย แผนพัฒนาตำบล และเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งการเผยแพร่ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

1.2 มีความเห็นว่า อบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมสภา อบต. ไม่สม่ำเสมอ

1.3 การดำเนินงานของ อบต.มุ่งเน้นการปรับกลไกและวิธีการทำงาน โดยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการตามระเบียบของทางราชการ โดยยังไม่ครอบคลุมทุกเรื่อง

1.4 การปฏิบัติงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติของท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน การรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด รวมทั้งรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ยังไม่ต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า

2.1 เพศ

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี พบว่า บุคลากรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งความแตกต่างทางด้านเพศของบุคลากร

มิใช่ประเด็นสำคัญที่ทำให้ ความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าบุคลากรทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารการดำเนินงานส่วนใหญ่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ประกอบกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีเพศชาย และเพศหญิงมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน

2.2 อายุ

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของ องค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี พบว่า บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวม แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยบุคลากรที่มีอายุระหว่าง 31 – 41 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าที่สุด และบุคลากรอายุระหว่าง 51ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรอายุ ระหว่าง 51ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีอายุราชการ มีความรอบรู้ มีมุมมองในการปฏิบัติงานมากเป็น เวลาพอสมควรมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน เมื่อทำงานมาได้ระยะหนึ่งแล้ว อาจเริ่มมีความจำเจ เริ่มไม่สนใจ และเกิดความเบื่อหน่ายกับงานที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กลุ่ม อายุระหว่าง 31 – 41 ปี นอกจากจะมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานแล้วยังมีความสนใจ ในกระบวนการทำงาน ยังเป็นวัยที่กำลังอยู่ในวัยทำงาน มีความต้องการที่จะปฏิบัติงาน จึงต้องการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่ากลุ่มช่วงอายุอื่น ๆ ด้วยเหตุผล ดังกล่าว จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

2.3 ระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของ องค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความ คิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้ศึกษาตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันสามารถที่คิดวิเคราะห์ระเบียน กฎหมายและ รับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้ ในบางอย่างไม่จำเป็นต้องมีข้อจำกัดในเรื่องระดับ การศึกษา ทำให้บุคลากรสามารถที่จะเก็บเกี่ยวเอาประสบการณ์ เพิ่มวุฒิภาวะความ รับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้แล้วสังคมที่เป็นระบบเปิดคนในสังคมสามารถเข้าถึงและรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างทั่วถึง ทำให้ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่เป็นอุปสรรคหรือเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของบุคลากร

2.4 ประสบการณ์ทำงาน

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 – 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และ กลุ่มผู้มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 16 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 16 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีทักษะการทำงานหลาย ๆ ด้าน ปฏิบัติงานในทุกเรื่อง ตลอดจนรู้ทิศทางการบริหารงานในเชิงลึก และรอบรู้ระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามกว่าผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน เมื่อทำงานมาได้ระยะหนึ่งแล้วอาจมีมุมมองในเชิงลึก รู้จักแยกแยะวิธีการปฏิบัติงาน อาจเกิดความไม่สนใจในการปฏิบัติงาน ในขณะที่กลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 – 10 ปี นอกจากจะมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานแล้วยังมีความสนใจในการเรียนรู้หาประสบการณ์ มีความต้องการที่จะปฏิบัติงาน จึงต้องการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้กระบวนการทำงานมากกว่ากลุ่มผู้มีประสบการณ์ทำงานช่วงอื่น ๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ส่วนมากมีปัญหาด้านหลักความโปร่งใส โดยมีความคิดเห็นว่า เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล เรียงประเด็นที่มีความถี่มาก 3 ลำดับ ได้แก่ 1. อบรม.ควรจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้ครบทุกหมู่บ้าน รองลงมาคือ ควรจัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น (วิทยุ และ โทรทัศน์) และสุดท้าย คือ ควรประชาสัมพันธ์งบประมาณรายจ่ายประจำปีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้ประชาชนทราบ ตามลำดับ

การที่หลักความโปร่งใสมากที่สุด อบรม.ควรดำเนินการ โดยการประชุมชี้แจงผ่านประชาคมหมู่บ้าน โดยการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน ของ อบรม. ซึ่งการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบรม.ผู้ที่ได้รับการ

แต่งตั้งต้องมีความเป็นกลางและ อดต.ควรปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ พ.ศ.2546 ให้ครบทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า บุคลากรที่มีอายุมากขึ้น มีระดับความคิดเห็นลดลง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี ควรมีการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยการส่งเข้ารับการฝึกอบรมตาม โครงการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามาสนับสนุนการนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีให้มากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องหลักความโปร่งใส ซึ่งพบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

1.3 ผู้บริหารควรวิธีการในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เป็นองค์กรที่น่าอยู่และควรให้ความสำคัญกับด้านอื่น ๆ ด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป หากต้องการทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของข้อมูลในเชิงลึก ควรใช้เทคนิคในการรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์

2.2 ควรมีการศึกษาให้ขยายผลออกเป็นวงกว้าง คือ ศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อจะทำให้ได้ทราบข้อมูลที่หลากหลายและสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคีให้ก้าวหน้าต่อไป

2.3 หาวิธีปรับปรุงและศึกษา เพื่อพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีอยู่ในระดับน้อย